

تاریخ اولین ابلاغ: ۹۵/۱۰/۱۲

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۴/۳۰

تاریخ آخرین ابلاغ: ۹۷/۵/۱۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۸/۴/۳۰

01: ویرایش

50IN19: کد دستورالعمل

مرکز آموزشی درمانی ولیعصر (عج)

بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی انجام می شود

مخاطبین: کلیه پرسنل آزمایشگاه

هدف: یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات

این دستورالعمل بایستی توسط پرسنل بخش پاتولوژی آزمایشگاه با نظارت مسئول فنی مربوطه به صورت زیر انجام شود:

معرفی پاتولوژی

پاتولوژی ۴ جنبه مهم از یک بیماری را بررسی می کند که عبارت است از:

(۱) اتیولوژی (علت شناسی)

(۲) پاتوژنز (مکانیسم ایجاد)

(۳) مرفولوژی (ریخت شناسی)

(۴) اهمیت بالینی

رشته های پاتولوژی

(۱) پاتولوژی تشریحی (Anatomical)

پاتولوژی تشریحی عبارت است از مطالعه تغییرات ساختمانی اعم از میکروسکوپی و ماکروسکوپی و ضایعات وارده به سلول های بدن است و شامل موارد زیر است.

الف) اتوپسی (نمونه برداری از بافت مرده)،

ب) بیوپسی (نمونه برداری از بافت زنده)

ج) سیتوپاتولوژی (سلول شناسی).

(۲) پاتولوژی بالینی (clinical)

پاتولوژی بالینی علائم بیماری را در خون، ادرار، مایع نخاعی، خلط، ترشحات واژن در بخش های مختلف میکروب شناسی، بیوشیمی، سرم شناسی و... بررسی می نماید. در واقع هر نوع بافتی که از بدن برداشته می شود مورد آزمایش قرار می گیرد. به این ترتیب که بافت یاد شده بعد از پاس دادن در دستگاه پروسور قرار می گیرد و نیز بعد از Inbet کردن و برش با رنگ آمیزی های متعدد می توان به نتیجه دست یافت. معمولاً بافت هایی که به بخش پاتولوژی ارسال می شوند از نظر بدخیم بودن مورد آزمایش و بررسی قرار می گیرند به اینگونه که بعد از تشخیص دکنتر پاتولوژیست جهت مشخص نمودن نوع درمان IHC یا ایمنو هیستوشیمی برای بافت گذاشته می شود تا هم به درمان و هم به نوع درمان دقیق دست پیدا کرد.

در بعضی مواقع پزشک معالج هنگام جراحی به مواردی بر می خورد که نیاز به تشخیص سریع می باشد که آیا بافت برداشته شده بدخیم است یا خیر. حال نمونه کوچکی از آن به بخش پاتولوژی جهت آزمایش ارسال می گردد که به این نوع نمونه فروزن frozen می گویند در این حالت جواب جراح ظرف مدت ۵ الی ۱۵ دقیقه خواهد شد.

همچنین اسپیراسیون سوزنی و انواع مایعات که از بدن گرفته می شود با عنوان سیتولوژی به این بخش فرستاده می شود که آنها هم بعد از سانتریفوژ و رنگ آمیزی پاپانیکلا بدخیم بودن یا نبودن و یا اینکه چه نوع بیماری است مورد آزمایش و بررسی قرار می گیرند. روش تکنیکی آسیب شناسی (هیستوتکنیک) تمام مراحل کاری از ابتدای پذیرش نمونه در آزمایشگاه پاتولوژی تا آماده سازی لام و بررسی آن در زیر میکروسکوپ به عنوان روش های تکنیکی آسیب شناسی در نظر گرفته می شود که شامل هفت مرحله جداگانه است:

۱. فیکساسیون،

۲. نمونه برداری یا پاس دادن،

تاریخ اولین ابلاغ: ۹۵/۱۰/۱۲

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۴/۳۰

تاریخ آخرین ابلاغ: ۹۷/۵/۱۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۸/۴/۳۰

01 ویرایش:

50IN19: کد دستورالعمل

مرکز آموزشی درمانی ولیعصر (عج)

بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی انجام می شود

مخاطبین: کلیه پرسنل آزمایشگاه

هدف: یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات

۳. آبگیری و آغستگی،

۴. قالب گیری،

۵. برش با میکروتوم،

۶. رنگ آمیزی،

۷. مونتاژ لام و لامل.

بدیهی است دقت در هر یک از این مراحل همراه با سرعت در کار لازمه تهیه یک برش میکروسکوپی مناسب و لام خوب برای تشخیص دقیق است به طوری که اشکال در هر یک از روش های مختلف به کار گرفته شده می تواند سبب کاهش دقت تشخیص بیماری و به دنبال آن ایجاد اشکال در روند درمان بیمار شود.

۱) فیکسسیون (fixation)

این مرحله صرفاً جهت حفظ ساختمان فیزیکی بافت و برای جلوگیری از اتولیز (Autolysis) آن انجام می شود. نمونه جراحی شده باید بلافاصله درون ماده فیکساتیو قرار بگیرد. برای این کار باید نوع بافت، درجه حرارت دوران پروسه، زمان فیکسسیون و PH محلول های به کار برده شده را در نظر داشت. برای مثال مایع پایدارکننده یا فیکساتیو، باید سلول زنده را هر چه سریعتر کشته و به سرعت در بافت نفوذ نماید و در صورت امکان ساختمان طبیعی سلول و بافت را تغییر ندهد و همچنین بعضی از مواد نیمه مایع و کلوتیدی را با عمل فیکسسیون تبدیل به مواد نیمه جامد (gel) کند. در مجموع ماده فیکساتیو را باید طوری انتخاب کرد که در بافت و همچنین در رنگ آمیزی آن خللی ایجاد نکند. برای انجام این کار فیکساتیوهای مختلفی وجود دارد ولی فرمالین ۱۰٪ معمول ترین فیکساتیو به کار گرفته شده است. زمان ماندن نمونه در فرمالین (فرم آلدئید) بستگی به حجم و نوع نمونه دارد به طوری که هر ۴ ساعت ۲/۷ میلی متر فرمالین داخل بافت نفوذ می کند ولی معمولاً نمونه ها را ۲۴ ساعت در فرمالین قرار می دهند. البته لازم به ذکر است نمونه هایی مانند استخوان، دندان و به طور کلی بافت هایی که دارای رسوبات آهکی باشد باید پیش از فیکسسیون، دکلسیفیه شود تا بتوان آن را برای مراحل بعدی آماده کرد.

۲) دکلسیفیکاسیون

به معنی آزاد کردن مواد معدنی (کلسیم) از بافت استخوانی و شامل مراحل زیر است:

الف) تهیه نسوج،

ب) فیکسسیون،

ج) دکلسیفیکاسیون،

د) خنثی کردن،

ه) شستشو با آب،

- محلول دکلسیفیکاسیون باید دارای خصوصیات زیر باشد:

الف) کلسیم را به طور کلی از بافت آزاد کند،

ب) به بافت اصلی آسیبی وارد نکند

ج) در رنگ آمیزی اختلال ایجاد نکند.

تاریخ اولین ابلاغ: ۹۵/۱۰/۱۲

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۴/۳۰

تاریخ آخرین ابلاغ: ۹۷/۵/۱۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۸/۴/۳۰

01 ویرایش:

50IN19: کد دستورالعمل

مرکز آموزشی درمانی ولیعصر (عج)

بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی انجام می شود

مخاطبین: کلیه پرسنل آزمایشگاه

هدف: یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات

۳) نمونه برداری یا پاس دادن

برای اجرای این مرحله، نمونه باید از لحاظ اندازه کاملاً مناسب باشد. چنانچه نمونه بزرگتر از حد معمول باشد مواد آبیگیر مانند گزیلول، الکل و ... نمی تواند در آن نفوذ کند و چنانچه خیلی کوچک باشد تهیه نمونه و به دنبال آن برش و تهیه لام ... مشکل خواهد شد. برای هر کدام از نمونه ها باید مشخصات بافت را به طور کامل گزارش کرد. این مشخصات شامل: حالت، ابعاد، ضخامت، رنگ، ترشحات و ... است. همین طور برای جدا کردن نمونه ها از یکدیگر و شناسایی آنها باید شماره نمونه همراه با سال نمونه برداری را به وسیله مداد روی کاغذ نوشته و همراه با بافت داخل ظروف مخصوص گذاشته و نمونه را برای مراحل بعدی آماده کرد.

۴) آبیگری و آغستگی

این کار توسط دستگاهی به نام تیشو پروسوسور (Tissue Processor) انجام می شود که شامل دوازده ظرف حاوی محلول های مختلف است.

محلول های آبیگری و آغستگی سه وظیفه بر عهده دارند:

الف) آبیگری،

ب) شفاف کردن

ج) آغستگی با پارافین

حجم کلی هر ظرف ۱۰۰۰ میلی لیتر است و ترتیب آنها بدین صورت است: ظروف شماره ۱ و ۲ حاوی فرمالین ۱۰٪ است. نمونه برش داده شده حدود ۳ ساعت در فرمالین قرار می گیرد. (چنانچه این زمان بیشتر باشد اشکالی ایجاد نمی کند). در بعضی موارد، در ظرف شماره ۲ به جای فرمالین از آب مقطر استفاده می شود. مدت زمان قرار گرفتن نمونه در آب مقطر یک ساعت است. ظرف های سوم تا ششم شامل الکل (متانول) است، ظرف شماره ۳ الکل ۷۰٪ و ظرف شماره ۴ الکل ۸۰٪، ظرف شماره ۵ الکل ۹۰٪ و ظرف شماره ۶ الکل ۹۶٪ است. علت صعودی انتخاب کردن این الکل ها این است که آبیگری به آرامی انجام شود. زمان قرار گرفتن نمونه در هر کدام از این الکل ها یک ساعت است. به طور کلی اتانول بهتر از متانول آبیگری می کند ولی به علت هزینه بالاتر، از متانول استفاده می شود. در عین حال متانول خاصیت رنگبری هم دارد. این مرحله بسیار مهم است و چنانچه آبیگری با الکل به خوبی انجام نشود مراحل بعدی نیز دچار اشکال شده و سبب چروکیدگی بافت ها خواهد گردید. ظروف شماره های ۷ و ۸ حاوی الکل متانول مطلق ۱۰۰٪ است که در مجموع ۴ ساعت آبیگری آنها به طول می انجامد. ظروف ۹ و ۱۰ گزیلول است که وظیفه شفاف سازی بافت و خارج کردن الکل از آن را به عهده دارد. ظروف شماره ۱۱ و ۱۲ حاوی پارافین است.

پارافین در دمای آزمایشگاه جامد است و باید به دمای ذوب (۶۰ درجه سانتی گراد)، برسد برای همین منظور دو ظرف آخر دارای المنتی است که باعث تولید حرارت در ظرف و ذوب شدن پارافین می شود. بعد از اینکه نمونه داخل پارافین مذاب قرار گرفت. این ماده داخل بافت نفوذ کرده و بافت به حالت آغستگی می رسد. پارافین در شکاف و درز بافت نفوذ می کند و در دمای آزمایشگاه بافت سفت و سخت شده و قابل برش با میکروتوم خواهد شد. لازم به ذکر است که ماده آغستگی با ماده قالب گیری باید یکی باشد. دستگاه تیشو پروسوسور مجهز به دکمه های خودکار تنظیم زمان (Timer)، دکمه های روشن و

تاریخ اولین ابلاغ: ۹۵/۱۰/۱۲

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۴/۳۰

تاریخ آخرین ابلاغ: ۹۷/۵/۱۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۸/۴/۳۰

01 ویرایش:

50IN19: کد دستورالعمل

مرکز آموزشی درمانی ولیعصر (عج)

بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی انجام می شود

مخاطبین: کلیه پرسنل آزمایشگاه

هدف: یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات

خاموش و بالا و پائین و چرخشی و چراغ هایی برای اطمینان از روشن بودن دستگاه و همچنین دکمه های تنظیم برنامه و تعیین سیکل دستگاه است تا معمولاً "حدود ۱۸ ساعت طول می کشد که یک سیکل کامل شود.

۵) قالب گیری

برای قالب گیری باید ماده آغشتگی (پارافین) را در دمای ۶۰ درجه سانتی گراد داخل فور ذوب کرده و مقداری موم به نسبت ۱ به ۱۰ به آن اضافه کرد. از موم برای قالب گیری محکم استفاده می شود. در صورتیکه فقط از پارافین استفاده شود قالبها بسیار شکننده خواهند شد. پس از این مرحله کار روی نمونهها وارد مسیر جدیدی می شود که شامل قالب گیری، برش و رنگ آمیزی و در نهایت مونتاژ لام و لامل است. برای قالب گیری باید نمونه های آبیگری شده را به وسیله پنست داخل ظرف مخصوص قالب گیری قرار داده، روی آن محلول موم و پارافین ریخت و بعد از گذشت چند دقیقه شماره نمونهها را روی آنها قرار داد. این عمل در اصطلاح کوله کردن نمونهها نامیده می شود و نیاز به دقت کافی دارد. برای کامل تر شدن این مرحله قالبها تا شروع زمان برش داخل یخچال قرار می گیرند.

۶) برش با میکروتوم

برای شروع این مرحله به چند دستگاه جداگانه نیاز است که این دستگاهها و وسایل شامل: میکروتوم، تیشوفلوت، چراغ مطالعه و قلم الماس است.

▪ **میکروتوم:** دستگاهی است که از آن برای تهیه برش های نازک از بافتی که به صورت بلوک در آمده، استفاده می کنند. این دستگاه دارای توانایی برش بافت در ضخامت های گوناگون است و آن را به دو بخش بیرونی و درونی تقسیم می کنند. در بخش درونی دستگاه، چرخ دنده های مختلفی تعبیه شده است که به وسیله دسته میکروتوم به چرخش در می آید و میله تنظیم میکرومتر، درجه تنظیمی را به داخل منتقل می کند. با چرخش دسته می توان برش هایی به ضخامت ۱ تا ۳۰ میکرون و حتی بالاتر تهیه کرد. قسمت بیرونی دستگاه شامل دسته، گیره بلوک، پیچ تنظیم زاویه بلوک، جای نگهدارنده چاقوی میکروتوم، پیچ تنظیم کننده زاویه تیغ میکروتوم، درجه میکرومتر و پیچ یا دسته جلوبرنده چاقو به وسیله دست است. بر روی دسته، میله ای تعبیه شده که به وسیله آن می توان دسته را قفل نموده تا کاملاً ثابت شود و بدین وسیله احتمال آسیب به دست یا خراب شدن بلوک کم می شود

• **تیشوفلوت:** این دستگاه در واقع ظرفی است که در آن آب ریخته می شود و قسمتی در زیر یا اطراف آن تعبیه شده که محل قرارگیری گرمکن دستگاه است و به وسیله کلید کنترل کننده، دمای آب به دلخواه تنظیم می شود که این دما به پارافین اطراف نمونه بستگی دارد. لازم به توضیح است که داخل ظرف باید تیره باشد. بدین منظور معمولاً "به وسیله تفلون یا رنگ کوره ای سیاه پوشانده می شود. در واقع این دستگاه برای برطرف کردن چین وچروک بافت های برش خورده است.

▪ **چراغ مطالعه:** این وسیله بر روی میکروتوم و آب و الکل و تیشوفلوت احاطه داشته و نور مناسب و کافی آن از خستگی مفرط چشم جلوگیری می کند. قلم الماس: همان طور که از نامش پیداست، برای نوشتن به کار می رود. نوک قلم باید از الماس باشد تا بتواند شماره نمونهها را به طور خوانا روی لام که جنس شیشه دارد حک کند. همانطور که گفته شد مرحله پنجم از هستیوتکنیک برش با میکروتوم است.

در این مرحله نمونه های قالب گیری شده را به وسیله میکروتوم به ضخامت ۵ میکرون برش می دهند. میکروتوم موجود در آزمایشگاهها معمولاً "از نوع دوار است که برای برش بهتر لازم است نمونهها را حدود یک دقیقه روی یخ قرار داد؛ البته

تاریخ اولین ابلاغ: ۹۵/۱۰/۱۲

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۴/۳۰

تاریخ آخرین ابلاغ: ۹۷/۵/۱۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۸/۴/۳۰

01 ویرایش

50IN19: کد دستورالعمل

مرکز آموزشی درمانی ولیعصر (عج)

بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی انجام می شود

مخاطبین: کلیه پرسنل آزمایشگاه

هدف: یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات

بعضی از میکروتومها از نوع انجمادی است. طوریکه گاز CO₂ از داخل محفظه ای آزاد شده و این گاز ایجاد سرما می کند و برش بافتها به طور خود به خود در انجماد صورت می گیرد.

۷) رنگ آمیزی بافتها

این مرحله شامل دو نوع روتین و اختصاصی است:

▪ **رنگ آمیزی روتین:** روش رنگ آمیزی که در آزمایشگاه های پاتولوژی به طور معمول و روتین استفاده می شود، روش هماتوکسیلین- ائوزین است. با این روش هسته سلول رنگ بنفش و سیتوپلاسم رنگ صورتی به خود می گیرد. در این رنگ آمیزی، ابتدا ۳ حمام گزیلول موجود است که برای شفاف سازی و از بین بردن پارافین باقی مانده در اطراف بافتها استفاده می شود. نمونهها در هر ظرف گزیلول به مدت ۵ دقیقه قرار داده می شود. بعد از گزیلول ۴ ظرف الکل درجه بندی شده قرار دارد. نمونهها را در هر کدام به مدت ۲-۱ دقیقه گذاشته و بعد با آب شستشو داده می شود و بعد بلافاصله در ظرف حاوی هماتوکسیلین قرار می گیرد. زمان قرار گرفتن در هماتوکسیلین ۱۵-۱۰ دقیقه است که این زمان بستگی به تازه یا کهنه بودن رنگ دارد. لازم است بعد از این مرحله نمونهها با آب شستشو داده شده و بافت های اضافی اطراف آنها پاک شود. بعد از تمیز کردن لامها، آنها را داخل اسید الکل شناور کرده تا رنگ های اضافی داخل بافت از بین برود. بعد از اسید الکل نوبت به کربنات کلسیم می رسد. وظیفه این محلول، رنگ آمیزی زمینه بافت است و باعث می شود هسته آبی به نظر برسد. ظرف بعدی ائوزین است که باعث قرمز شدن سیتوپلاسم می گردد. بعد از چند ثانیه که نمونه ها داخل ائوزین قرار گرفت آنها را با آب شستشو داده، بعد به ترتیب داخل ۴ ظرف الکل قرار می گیرد. این الکلها هم درجه بندی شده و به ترتیب ۷۰-۸۰-۹۰ و ۹۶ درجه است و بافتها در هر کدام، حدود ۵-۳ ثانیه قرار می گیرد.

۲ ظرف آخر شامل گزیلول است که برای شفاف تر شدن بافتها استفاده می شود. زمان قرارگیری نمونهها در گزیلول در حدود ۵-۳ دقیقه است.

رنگ آمیزی اختصاصی: در این رنگ آمیزی هر جزء از سلول رنگ خاصی به خود می گیرد. رنگ آمیزی اختصاصی شامل:

- رنگ آمیزی برش های انجمادی،
- رنگ آمیزی بافت همبندی،
- رنگ آمیزی نمونه های دستگاه عصبی،
- رنگ آمیزی برای برخی مواد سیتوپلاسمیک،
- رنگ آمیزی برای آنزیمها،
- رنگ آمیزی برای میکروارگانیزمها
- رنگ آمیزی سیتولوژیک.

رنگ آمیزی های اختصاصی دارای روش های مختلفی است که هر کدام توسط پزشک معالج درخواست و در آزمایشگاه پاتولوژی بسته به شرایط موجود انجام می شود.

۷) مونتاژ لام و لامل: برای این کار ابتدا لازم است پشت لامها را خشک کرده و بعد لاملی را که قبلاً روی آن یک تا دو قطره چسب مخصوص ریخته شده، با پنس روی لام قرار داد. بعد اطراف لام را کاملاً تمیز کرده و اجازه داد تا در دمای آزمایشگاه

تاریخ اولین ابلاغ: ۹۵/۱۰/۱۲

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۴/۳۰

تاریخ آخرین ابلاغ: ۹۷/۵/۱۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۸/۴/۳۰

01 ویرایش:

50IN19: کد دستورالعمل

مرکز آموزشی درمانی ولیعصر (عج)

بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی انجام می شود

مخاطبین: کلیه پرسنل آزمایشگاه

هدف: یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات

خشک شود. در آخر شماره نمونه ها روی برچسب نوشته شده و با دقت روی لامها چسبانده می شود. سپس لامها همراه با برگه در خواست آنها در اختیار پاتولوژیست برای تشخیص نهایی قرار گیرد.

● بررسی پاتولوژیک بافت به روش Frozen Section روشی است که جراح در حین عمل جراحی برای اطلاع از تشخیص سریع و دقیق نوع تومور (بد خیم یا خوش خیم بودن) و تعیین نوع عمل جراحی درخواست می کند. بنابراین در این مسیر سرعت عمل نقش بسیار مهمی ایفا می کند. Frozen Section در زمینه های مختلف مورد استفاده است به عنوان مثال وقتی قسمتی از روده جهت بررسی نوع تومور توسط جراح خارج می شود جهت اطمینان از آناستوموز دو انتهای آزاد روده، جراح درخواست آزمایش Frozen می دهد. لذا برای جلوگیری از عمل مجدد و صرفه جویی در وقت و هزینه و... از این روش تشخیصی استفاده می شود. به طور کلی Frozen Section به مجموعه عملیاتی گفته می شود که روند آمادگی بافت جهت تشخیص پاتولوژیک را کوتاه و زمان تشخیص را برای آگاهی جراح سریعتر می کند. به علاوه اجزای سلولی مانند چربی ها می تواند با روش های رنگ آمیزی خاص، زیر میکروسکوپ دیده شود.

برای انجام این کار از دستگاهی به نام کرایو استیت (Cryostat) استفاده می شود. در این دستگاه میکروتوم، بافت و چاقو همگی در یک اتاقک با کنترل دما که سطح آن با پلی اورتان عایق بندی شده، قرار دارد. اصول کار بدین صورت است که نمونه ای از بافت مورد نظر بیمار جدا شده و بلافاصله از اتاق عمل به آزمایشگاه پاتولوژی فرستاده می شود. قطعه مورد نظر توسط پاتولوژیست از بافت جدا و برای شروع عملیات آماده می شود. سپس نمونه در دستگاه قرار داده شده، پس از منجمد شدن برای برش آماده می گردد. میکروتوم های Cryostat می تواند جهت بریدن نمونه های بافتی با مقطعی به ضخامت ۵۰-۱ میکرومتر تنظیم شود. بعد از برش، نمونه برای رنگ آمیزی آماده است. برای این کار باید ابتدا نمونه را با الکل ۹۵ درجه فیکس کرد، بعد از گذشت چند ثانیه نمونه در محلول همتوکسیلین قرار داده می شود، زمان برای این محلول ۳-۲ دقیقه است. کربنات و اتوزین محلول های بعدی است که زمان برای هر کدام از این محلول ها حدود ۳-۲ ثانیه است. بعد نوبت به ۴ الکل درجه بندی شده (۷۰-۸۰-۹۰-۹۵) می رسد. نمونه در هر کدام از این محلول ها حدود ۱ تا ۲ ثانیه شناور می شود و در نهایت برای شفاف تر شدن، نمونه در دو ظرف گزبلول قرار داده شده و برای مونتاژ و تشخیص آماده می شود و در انتها جواب آزمایش توسط پاتولوژیست تلفنی به جراح اطلاع داده می شود تا روند صحیح ادامه عمل پیگیری شود.

تفاوت روش روتین با روش Frozen Section در بررسی نمونه های بافتی به شرح ذیل است:

(۱) اختلاف نمای مرفولوژیک از نظر طرح بافتی و نوع سلولی، بین نمونه فروزن و پرمونت وجود دارد که در ارگانهای مختلف شدت این موضوع متفاوت است.

(۲) به دلیل افزایش اندازه هسته ها و سلول ها امکان خطای تشخیص و عدم امکان رسیدن به تشخیص نهایی در روش Frozen بیشتر است.

(۳) در این روش ممکن است نوع سلول کاملاً شبیه انواع دیگری از سلول ها شده و امکان تشخیص دقیق فراهم نباشد، به عنوان مثال ممکن است ماکروفاژ به شکل اپیتلیال دیده شود.

تهیه کننده / تهیه کنندگان		
آذر محمدی (پرسنل پاتولوژی)	مهرداد نحوی (سوپروایزر آزمایشگاه)	دکتر فرامرز دارابی (مسئول کمیته علمی آزمایشگاه)
	الهام مجیدی	دکتر مرضیه میرزایی

تاریخ اولین ابلاغ: ۹۵/۱۰/۱۲

تاریخ آخرین بازنگری: ۹۷/۴/۳۰

تاریخ آخرین ابلاغ: ۹۷/۵/۱۳

تاریخ بازنگری بعدی: ۹۸/۴/۳۰

01 ویرایش

50IN19: کد دستورالعمل

مرکز آموزشی درمانی ولیعصر (عج)

بهبود کیفیت و اعتبار بخشی

دستورالعمل داخلی

عنوان دستورالعمل: نحوه انجام آزمایش هایی که در آزمایشگاه پاتولوژی انجام می شود

مخاطبین: کلیه پرسنل آزمایشگاه

هدف: یکپارچه سازی روش ها و دستورالعمل های انجام آزمایشات و کاهش خطاهای فردی در انجام آزمایشات

پاتولوژیست)	(پرسنل پاتولوژی)	ابلاغ کننده
تأیید کننده	تصویب کننده	
دکتر مرضیه میرزایی (پاتولوژیست و مسئول فنی آزمایشگاه)	دکتر مرضیه میرزایی (پاتولوژیست و مسئول فنی آزمایشگاه)	دکتر سید محمد جمالیان (ریاست بیمارستان)